

Samfundsansvar Vesthimmerlands Forsyning

2023

VESTHIMMERLANDS
FORSYNING

Indhold

Forord	5
Økonomisk ansvarlighed	6
Takster	8
Kundeservice	8
Sparringspartner	9
Cases	10
Social ansvarlighed	12
Vores rolle i lokalsamfundet	14
Arbejds miljø	14
Cases	16
Miljø mæssig ansvarlighed	18
CO2e-udledning samlet og fordelt på forsyningsarter	18
10 typer affald	20
Klimaneutralitet i 2030	20
Cases	23
Metode	26

Forord

Januar 2025

Kære læser

Dette er Vesthimmerlands Forsynings redegørelse for samfundsansvar. Det er den tredje i rækken af årlige redegørelser af vores resultater indenfor samfundsansvar. Formålet med redegørelsen er at være transparente om vores holdninger og indsatser i forbindelse med vores samfundsansvar. Vi forstår samfundsansvar som økonomisk, social og miljømæssig ansvarlighed.

Vores tilgang til samfundsansvar baserer sig fortsat på vores forretningsstrategi 2020-2024, hvor vi har fem centrale strategiske indsatser, som vi særligt har fokus på:

- En ambitiøs og grøn profil
- Kunderne i centrum
- Udvikling med afsæt i kerneopgaverne
- Fokus på samarbejde og partnerskaber
- En samlet organisation

I det følgende beskriver vi nogle aktiviteter i 2023, som har understøttet vores mål om at være økonomisk, social og miljømæssig ansvarlige.

God læselyst.

Lars Andresen
Bestyrelsesformand

Morten Aaby Nielsen
Direktør

Økonomisk ansvarlighed

Vesthimmerlands Forsyning er fuldt ud ejet af Vesthimmerland Kommune. Vi leverer ydelser inden for affald, drikkevand og spildevand. Da vores kunder ikke har mulighed for at vælge en anden leverandør til disse tjenester, opererer vi under monopol-lignende forhold. Selvom vi arbejder under disse vilkår, lægger vi stor vægt på økonomisk ansvarlighed og kundeservice. Det er afgørende for os, at vores kunder ikke pålægges unødvendige høje takster eller en dårlig oplevelse med vores services.

Statslige og kommunale myndigheder fastsætter kravene til vores serviceniveau. Det kan for eksempel være regler om, hvor ofte skraldespande skal tømmes, eller hvor rent spildevandet skal være, før det udledes til naturen. Vi opfylder selvfølgelig disse krav og i nogle tilfælde leverer vi højere end kravene kræver. Vi har derfor ikke selv fuld kontrol over serviceniveauet samt de takster og gebyrer, som vi opkræver.

Vi prioriterer økonomisk ansvarlighed og arbejder for at opretholde en sund og stabil økonomi. Vores mål er at sikre, at kunderne oplever rimelige og stabile takster og gebyrer. For eksempel hævdede vi i 2022 taksterne for affaldshåndtering for at imødekomme de øgede omkostninger, der ville opstå i 2023 på grund af nye regler for affaldssortering. Ved at tage dette skridt allerede i 2022 kunne vi skabe en mere jævn udvikling i taksterne.

Derudover er vi underlagt det såkaldte "hvile i sig selv"-princip. Det betyder, at vores indtægter og omkostninger skal balancere over en årrække. Hvis vi uventet får et overskud, vil dette komme kunderne til gode – enten gennem lavere takster eller direkte tilbagebetaling.

Økonomisk ansvarlighed (fortsat)

Takster

Økonomisk ansvarlighed er en kerneværdi for os, og vi prioriterer at have stabile og fornuftige takster. Året 2022 var præget af energikrisen og 2023 var stadig præget af inflation. Vi så dog en positiv udvikling, da der var lavere priser på elektricitet og gas i 2023 sammenlignet med 2022. Vi har igennem krisen i 2022 og fortsat i 2023 arbejdet hårdt for, at forbrugerne ikke skulle mærke vores øgede omkostninger, blandt andet gennem energibesparende tiltag og et løbende fokus på vores energiforbrug. Figuren på næste side viser, at taksterne på affald for et standard familiehus er steget. Stigningen kan ikke direkte henføres til de nye affaldsordninger, men mere til pris- og lønstigninger.

Kundeservice

Vi har en vigtig opgave i at servicere vores kunder og lægger stor vægt på, at de oplever en positiv, imødekommende og effektiv service. I 2023 havde vores genbrugspladser 146.452 besøgende, hvilket er en stigning på knap 3.500 besøgende sammenlignet med 2022.

Vi leverede i 2023 drikkevand til 1.046 kunder og håndterede spildevand for 32.499 husstande. Hvilket er en stigning på 194 i forhold til i 2022.

I løbet af året modtog vi gennemsnitligt 1.213 opkald om måneden, hvilket er en stigning på 89% sammenlignet med året før. Hele 67% af disse opkald blev registreret i januar, hvilket skyldes den nye affaldssorteringsordning, der blev indført i december 2022. Kunderne skulle vænne sig til at sortere affald i 10 typer og forholde sig til nye beholdere, hvilket medførte mange spørgsmål og henvendelser. Som forventet var januar 2023 den måned med flest opkald, hvorefter antallet faldt til et mere normalt niveau resten af året.

Vi håndterede 86 afløbsstop i 2023, hvilket er et fald på 5% i forhold til 2022.

Selvom vi har mange besøgende på vores genbrugsstationer, modtog vi heller ikke i år nogen reklamationer herfra. Til gengæld modtog vi 336 reklamationer i forbindelse med affaldsindsamlingen, hvilket er en stigning på næsten 64% sammenlignet med 2022. Denne stigning skyldes formentligt implementeringen af de nye affaldsløsninger. På trods af stigningen udgjorde reklamationerne kun 0,07% af de i alt 466.728 tømninger vi udførte i 2023. Dette viser, at vi samlet set opretholder et højt serviceniveau.

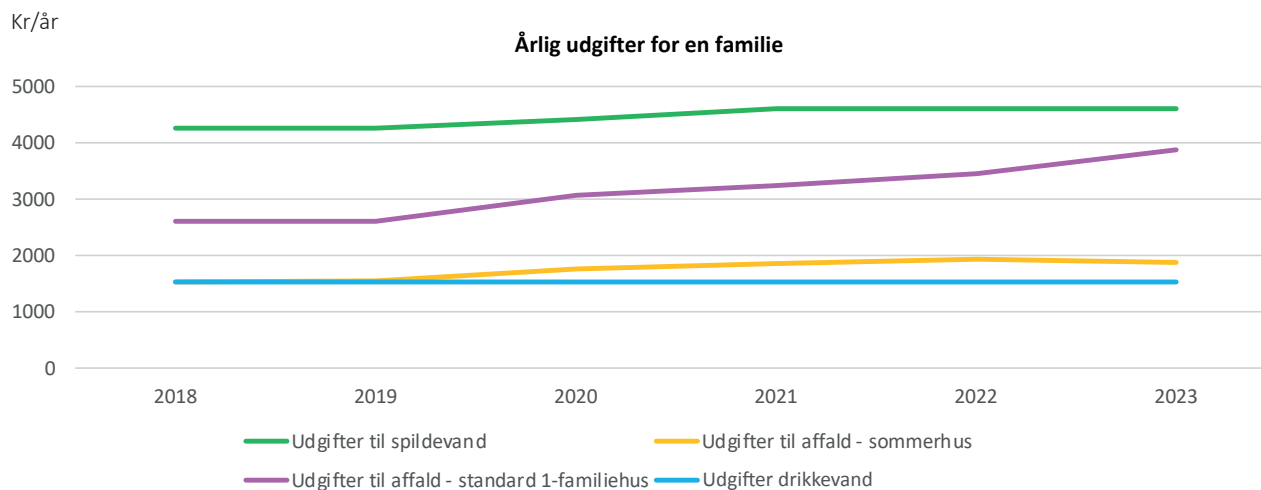

Sparringspartner

Vi søger altid sparring med andre forsyninger for i fællesskab at opnå bedre løsninger. I løbet af 2023 har vi bl.a. samarbejdet med Frederikshavn Forsyning både omkring IT-løsninger og ved at invitere dem indenfor for at få indsigt i, hvordan vi har forbedret vores trafik-sikkerhed. Ligeledes har vi søgt sparring hos Frederiks-

havn Forsyning omkring vores nye storskraldsordning, hvor vi har fået værdifuld inputs om opbygning af bil, registrering, erfaringer m.m. Vi sætter stor pris på gode sparringspartnere, hvor vi sammen kan bidrage til at forbedre vores løsninger.

Note: En familie ift. udgifter til drikkevand og spildevand er beregnet til 2,19 pers (81,21 m³/år)

Case

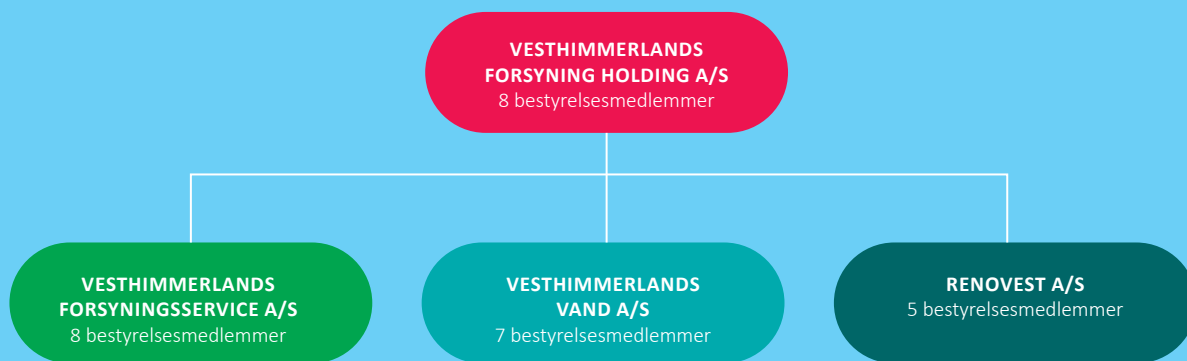
Enhedsmøder for bestyrelser

I Vesthimmerlands forsyning har vi valgt at afholde enhedsmøder for bestyrelserne inden for Vesthimmerlands Forsyning Holding, Vesthimmerlands Forsynings-service, Vesthimmerlands Vand og Renovest. Beslutningen er truffet med ønsket om at skabe synergier og en bredere forståelse af Vesthimmerlands Forsyning som helhed. Ved at samle bestyrelserne ønsker vi at fremme en helhedsorienteret tilgang og undgå siloopdelt arbejde.

For at sikre en god balance mellem transparens og fortrolighed har vi taget de nødvendige juridiske forbehold. Det betyder, at nogle dagsordenspunkter, der vurderes til at være fortrolige, fortsat kun er tilgænge-

lige for de relevante bestyrelsesmedlemmer. I sådanne tilfælde kan deltagere, der ikke er medlemmer af den pågældende bestyrelse, blive bedt om at forlade mødet under drøftelsen, hvis det findes nødvendigt.

Formålet med enhedsmøderne er at give bestyrelsesmedlemmerne en bedre forståelse af virksomhedens samlede virke og at skabe større transparens i beslutningsprocesserne. Denne tilgang styrker samarbejdet mellem de forskellige bestyrelser og skaber et stærkere fundament for videndeling og koordinering. Vi mener, at dette er en vigtig forudsætning for at kunne træffe beslutninger, der bedst muligt understøtter virksomhedens langsigtede mål og værdier.

Case

Whistleblowerordning

I Vesthimmerland er vi engagerede i at sikre menneskerettigheder samt bekæmpe korrupsion og bestikkelse. Som en del af dette arbejde etablerede vi i 2023 en whistleblowerordning i overensstemmelse med den nye lovgivning, der krævede, at virksomheder med over 50 medarbejdere skulle have en sådan ordning på plads inden den 17. december 2023.

Ordnningen giver vores medarbejdere mulighed for anonymt at rapportere om kritisable forhold i virksomheden, såsom bedrageri, chikane, korrupsion og lignende. Ordnningen blev udviklet i samarbejde med et advokatfirma, som har til opgave at vurdere de indberettede forhold og vurdere, om yderligere undersøgelser er nødvendige. Hvis en sag kræver yderligere undersøgelser, vil to medarbejdere i samarbejde med advokatfirmaet behandle henvendelsen grundigt og fortroligt. Dette initiativ er ikke kun en juridisk forpligtelse, men også en vigtig del af vores arbejde med at fremme transparens, ansvarlighed og en sund arbejdskultur. Whistleblowerordningen giver medarbejdere tryghed til at indberette forhold, der strider mod lovgivning, interne retningslinjer eller vores værdier, uden frygt for repressalier.

Vi betragter ordningen som et vigtigt og værdifuldt redskab til at styrke vores etiske standarder og bidrage til vores samfundsansvar. Indtil videre har vi ikke modtaget nogen indberetninger gennem ordningen.

Social ansvarlighed

For os handler social ansvarlighed om at være en attraktiv og rummelig arbejdsplads, der bidrager til udviklingen af det lokalsamfund, vi er en del af.

I vores fokus på at være en attraktiv og rummelig arbejdsplads, er et godt arbejdsmiljø en hjørnesteen i vores indsats, og vi arbejder løbende på at forbedre os. Vi har særligt fokus på at analysere og håndtere indberettede arbejdsskader og "nærved hændelser". I 2023 blev der registreret otte arbejdsulykker, hvilket er en stigning på én arbejdsulykke mere end i 2022. Vi ser hver arbejdsulykke som én for mange og arbejder målrettet for at forbedre sikkerheden og forebygge ulykker.

Selvom antallet af arbejdsulykker steg i 2023, har sygefraværet ikke ændret sig markant. Sygefraværsprocenten var 4,61 % i 2023, en mindre stigning på 0,33 procentpoint i forhold til 2022, hvor den var 4,28%. Vi ligger fortsat under gennemsnittet for danske kommunale forsyningsvirksomheder, som havde en samlet fraværsprocent på 5,2%*.

* Se metodeafsnit

Vi prioriterer at skabe muligheder for alle. I 2023 stillede vi 24 praktikpladser til rådighed og havde i alt ti praktikforløb. Derudover havde vi syv medarbejdere ansat i ressourceforløb/ansatte på særlige vilkår / §56. Med en samlet medarbejderstab på 107 personer i 2023 har vi ansat ni flere medarbejdere sammenlignet med 2022, hvor vi var 98 medarbejdere.

Social ansvarlighed (fortsat)

Vores rolle i lokalsamfundet

Vi ønsker at støtte lokalsamfundet på mange forskellige måder. I 2023 har vi blandt andet bidraget til arrangementer som landsbyfest Overlade, Stafet for livet, rengøring af strand og Vikingemarked. Her har vi støttet med affaldscontainere, sække og afhentning af affald.

Vi har også fortsat vores projekt med Klimaklassen. I 2023 deltog Klimaklassen både i Børnekulturnatten i Løgstør og Folkemøde for unge i Aars. Til Børnekulturnatten formidlede vi vores arbejde til de deltagende børn. Vi fokuserede i år på affald i naturen, som blev præsenteret på en sjov og børnevenlig måde, hvor børnene kunne samle affald, mens de red på en enhjørning. Til Folkemødet for unge havde vi vores spil "klimasamtaler" med, som er et fantastisk redskab til at starte meningsfulde samtaler om klima.

Vesthimmerlands Forsyning deltog også i Grønne Uger i 2023, hvor temaet var bæredygtighed. Her inviterede vi Anne Glad til at holde et foredrag om tekstiler, hvor hun fortalte borgerne, hvordan de kunne forlænge levetiden på deres tekstiler og reducere deres forbrug.

Vi afholdt også et loppemarked, hvor borgerne kunne opstille en gratis bod og deltage i en hyggelig og bæredygtig begivenhed.

Arbejds miljø

I Vesthimmerlands Forsyning har vi stort fokus på arbejdsmiljøet for at beskytte vores medarbejdere og overholde arbejdsmiljøreglerne. Som en del af dette inviterede vi Arbejdstilsynet ud på en køretur med vores indsamlingschauffør i områder, hvor vi var i tvivl om, hvordan vi bedst muligt kunne overholde arbejdsmiljøreglerne. Formålet var desuden at skabe balance mellem hensynet til kunden og arbejdsmiljøet - altså ikke skabe problemer, hvis der ikke er nogle. Besøget resulterede i en konstruktiv samtale, der har klædt os bedre på til at vurdere forholdene, når vi indsamler affald hos vores kunder.

Denne indsats gør det muligt for os at levere en endnu mere klar og tydelig service til vores kunder samtidig med, at vi sikrer et godt arbejdsmiljø for vores medarbejdere.

Case

Taktile skilte til synshandicappede

I 2023 tog Vesthimmerlands Forsyning initiativ til at gøre affaldssortering mere tilgængelig for personer med synshandicap. Vi tilbyder, at borgere med et synshandicap kan kontakte os og bede om at få påsat taktile skilte på deres affaldsbeholder. De taktile skilte er testede og udviklede i samarbejde med Dansk Blindesamfund, Cirkulær og to kommuner. Hvert skilt har en unik taktil overfalde og er udformet med piktogram, tekst og punktskrift, som gør det muligt for vores kunder at identificere affaldstyperne ved berøring.

I 2023 tog vi første skridt og købte 10 sæt til vores kunder. Borgere med synshandicap i Vesthimmerland kan kontakte forsyningen for at få monteret disse skilte på deres affaldsholdere, hvilket fremmer en mere inkluderende affaldssortering og understøtter de nye sorteringsregler.

Dette initiativ er et skridt mod at gøre affaldssortering mere tilgængelig for alle borgere. Vesthimmerlands Forsyning ser det som et positivt tiltag, der både øger inklusion og potentielt forbedrer sorteringskvaliteten. Selvom der endnu ikke er foretaget en formel evaluering af ordningen, vurderes den at være et værdifuldt bidrag til at gøre affaldssortering mere tilgængelig for alle.

Case

Mental køreteknik

Vesthimmerlands Forsyning har i mere end et årti været frontløber inden for trafiksikkerhed. Allerede i 2011 introducerede vi konceptet Mental Køreteknik i samarbejde med køresagkyndige Kurt Mark. Formålet var klart – at reducere risikoen for ulykker og skabe større sikkerhed for både medarbejdere, kunder og øvrige trafikanter.

Vores indsats gav hurtigt imponerende resultater. Vi opnåede en skadereduktion på 60% og i 2014 blev vi hædret med Rådet for Sikker Trafiks Erhvervspris for vores dedikerede arbejde. Siden modtagelsen af prisen har vi fortsat arbejdet med at forbedre vores trafiksikkerhed. Vi gennemfører løbende opfølgingskurser i Mental Køreteknik og risikostyring for at sikre, at vores medarbejdere altid er godt rustede til at møde de udfordringer, der kan opstå på vejene.

I 2023 havde vi igen fokus på, at ruste vores medarbejdere, da indførelsen af den ny affaldsordning betød flere nye chauffør og tunge køretøjer på vejene. I den anledning afholdte vi intensive træningsrunder, hvor vores nye renovationsmedarbejdere blev uddannet i vigtige teknikker som risikovurdering, afstandsbevidsthed og stresshåndtering – færdigheder, der er afgørende for sikkerheden, når man fører tunge køretøjer.

Resultaterne har været meget positive. Vores medarbejdere føler sig bedre rustede til at håndtere de udfordringer, de kan møde i trafikken ved at agere defensivt og hensynsfuldt.

Hos Vesthimmerlands Forsyning vægter vi trafiksikkerhed højt. Vi ønsker at bidrage til mere sikre veje – både i byområderne, hvor vi deler pladsen med legende børn og cyklister, og på landevejen, hvor hastighederne ofte er højere.

Miljømæssig ansvarlighed

Både vores ejere, Vesthimmerlands Kommune (som virksomhed), og Vesthimmerlands Forsyning har en fælles målsætning om at være klimaneutrale i driften inden 2030. Det er en ambition, der forpligter.

Som led i vores ejerstrategi 2023-2026 ønsker vi at opretholde vores certificering efter miljøledelsesstandarden ISO 14001 (for affald) eller tilsvarende, som forpligter til løbende at begrænse ressourceforbruget og miljøpåvirkninger. Vi ønsker desuden at udvide vores miljøcertificering til også at omfatte spildevand og på sigt arbejdsmiljø og samfundsansvar. Udover klimaneutral drift lægger vi også stor vægt på at udnytte jordens ressourcer bedre. Derfor har vi altid et skarpt fokus på at optimere vores affaldsløsninger for at sikre bedre sortering og øget genanvendelse.

CO2e-udledning samlet og fordelt på forsyningsarter

I 2023 har Vesthimmerlands Forsyning samlet set udledt 1.964 tons CO₂-ækvivalenter (CO₂e), hvilket er en stigning på 19% i forhold til 2022.

Spildevandsområdet står fortsat for den største andel af vores samlede udledning, nemlig 1292,96 tons CO₂e, svarende til 66 %. Dette område har haft den største procentvise stigning på 21% CO₂e-udledning i 2023. I 2023 har vi været udfordret på driften af vores renseanlæg, hvilket har medført et øget energiforbrug og samtidig en øget udledning af lattergas. Dette førte til øget udledning af lattergas, hvilket har øget vores CO₂e-udledning. Vi deltager i et udviklingsprojekt, der kort fortalt handler om, at vi sammen med flere andre forsyninger arbejder på at reducere lattergasemissioner fra renseanlæg gennem avanceret styring og DNA analyser. Projektet er stadig i gang.

Affaldsområdet har også haft en stigning i CO₂e-udledning på 15% i 2023. Denne stigning tilskrives primært flere køretøjer til den nye affaldsordning, der trådte i kraft d. 1. januar 2023. I forbindelse med den nye ordning har vi anskaffet tre ekstra tunge køretøjer, etableret nye ruter og dagligt tilbragt gennemsnitligt 2,5 timer

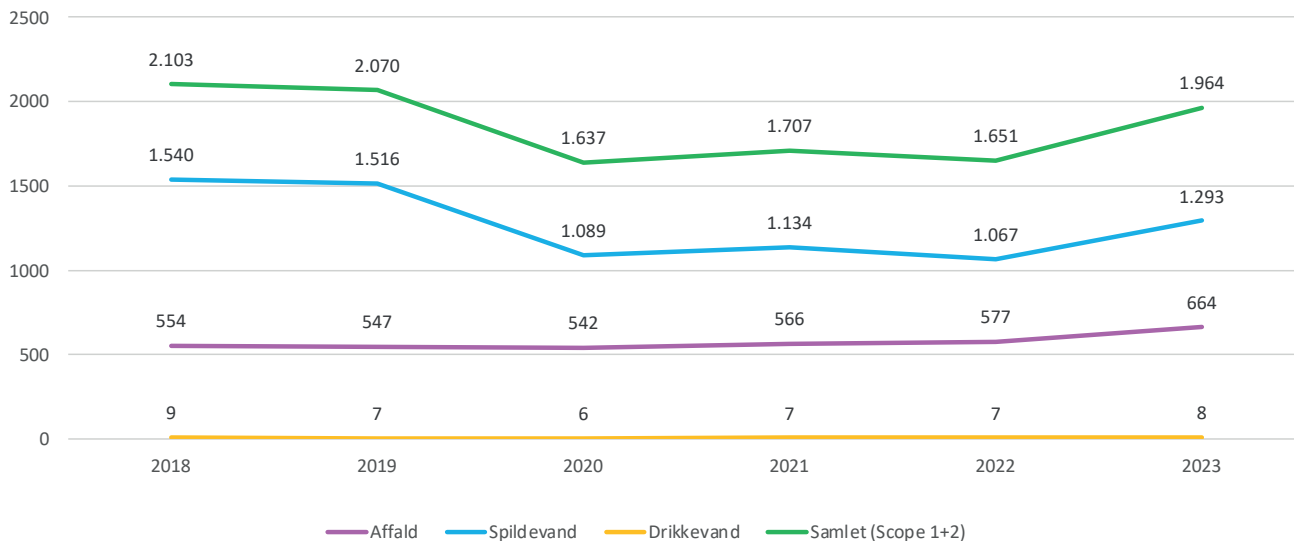

længere tid på vejene. Det resulterede øgede dieselforbrug har haft en markant indflydelse på emissionerne. Trods stigningen står affaldsområdet stadig for 34% af vores samlede udledning, hvilket er samme andel som i 2022. Det er værd at nævne, at vi fortsat købte biodiesel indtil oktober 2023 for at kompensere vores CO₂e

-udledning, men dette indgår af tekniske årsager ikke i beregningerne.

Drikkevandsområdet har udledt 7,6 tons CO₂e i 2023, hvilket svarer til 0,4% af vores samlede udledning.

Vesthimmerlands Forsynings samlede CO₂-udledning i tons

Note: Beregningerne er baseret på Erhvervsstyrelsens klimakompas. Se metodeafsnit.

Miljømæssig ansvarlighed

10 typer af affald

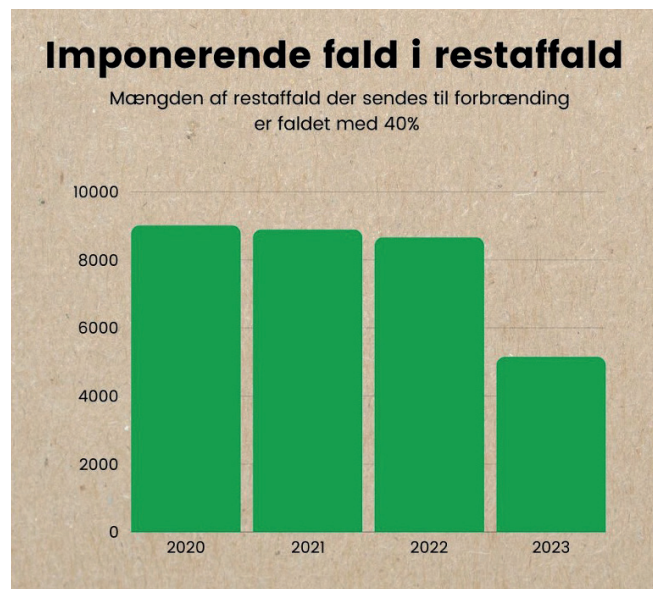
I juni 2020 blev det besluttet, at private kunder og virksomheder fra d. 1 januar 2023 skulle sortere affald i 10 forskellige typer. Denne opgave har vi i Vesthimmerlands Forsyning taget på os. Gennem 2022 har vi i samarbejde Vesthimmerlands Kommune arbejdet intensivt på at finde de rette løsninger for at være klar til implementeringen. Kommunen har politisk valgt en løsning med fire beholdere, der rummer sortering af otte typer affald. Derudover er der en kasse til farligt affald samt en løsning til tekstilaffald, som blev indført i sommeren 2023.

Den nye affaldsordning blev for alvor implementeret i 2023, hvilket kunne mærkes både på de mange henvendelser fra kunderne og hos vores chauffører. Vi havde travlt med at ombytte beholdere, omlægge ruter og besvare spørgsmål om de nye sorteringsregler. For at sikre et godt serviceniveau udvidede vi vores renovationsteam med tre nye køretøjer og fem nye chauffører.

De nye sorteringsløsninger har allerede givet bemærkelsesværdige resultater. Mængden af restaffald som sendes til forbrænding er faldet med 40% fra 2022 til 2023, hvilket vidner om, at vores kunder er blevet bed-

re til at sortere affald. Dette har ført til, at flere affaldstyper nu bliver genanvendt.

Især sortering af madaffald er blevet en succes. I 2023 indsamlede vi 2.200 tons madaffald, som blev sendt til biogasproduktion - en grønnere og mere cirkulær måde at håndtere affald på. Yderligere er der sendt mindre plastik til forbrænding, da den nye udvidelse af vores

plastikkapacitet inkluderede både blød og hård plast. Vi indsamlede 514 tons plastikaffald fra husholdningerne i Vesthimmerland, hvilket viser, at borgerne aktivt anvender den nye affaldsordning.

En af de nye affaldstyper, mad- og drikkekartoner, er også blevet godt modtaget. Kartonerne indeholder papfibre af høj kvalitet, som kan genanvendes gentagne gange til produktion af nyt pap. Teknologien er dog endnu under udvikling og forventes at være klar inden 2030, så alle dele af fraktionen kan genanvendes.

Et udviklingspunkt for Vesthimmerlands Forsyning er at undersøge nye løsninger til at øge kendskabet til korrekt håndtering af tekstilaffald. I 2023 blev der indsamlet 70 tons, hvor vi havde håbet på mere.

Valget af fire beholdere har vist sig at være en klog beslutning. Ved at opdele affaldet i rene fraktioner** reducerer vi eftersorteringsomkostningerne betydeligt. Målinger viser, at Vesthimmerlands Forsyning genanvender 71% af det indsamlede plastaffald, hvilket ligger markant over gennemsnittet for andre kommuner, der typisk ligger mellem 55-65%.

** Rene fraktioner dækker over affaldstyper der er adskilt og sorteret i husholdningerne, før de indsamles. Det betyder, at hver fraktion kun indeholder en specifik type affald, eksempelvis plastisk, uden at være blandet med andre materialer.

Miljømæssig ansvarlighed

Klimaneutralitet

Vi har en målsætning om at have en klimaneutral drift i 2030. Dette betyder, vi samlet set ikke vil udlede CO₂e fra vores drift i 2030. Vores udgangspunkt er, at vi som virksomhed i 2018 har reduceret vores i samme omfang, som hele Danmark har gjort siden 1990. Som det fremgår af figuren, har vi i 2022 reduceret vores udledning med 51%. Dog kan vi se, at den øgede CO₂e-udledning i 2023 har påvirket vores samlede reduktion negativt. I 2023 er vores reduktion faldet til

41,9%, hvilket desværre er lavere, end vi havde håbet. Som beskrevet tidligere skyldes den øgede udledning, vores øgede kørsel af vores skraldebiler på grund af den nye affaldsordning og øget spildevandshåndtering. Som figuren viser, har vi en lavere CO₂e-reduktion end hele Danmark, hvilket vi i de tidligere år har været over. Vi vil arbejde ihærdigt mod, at reducere vores CO₂ så vi de kommende år har en større eller sammenlignelig reduktion med Danmark samt arbejde mod at være klimaneutral i 2030.

CO₂ reduktion og ambitioner frem mod 2030

Case

Omlægning af storskraldsordning

I 2023 foretog vi en ændring i vores storskraldsordning. Tidligere havde vi fire skraldebiler og seks medarbejdere, der kørte rundt to dage om ugen for at afhente storskrald, som borgerne havde stillet ud til vejen. Denne ordning valgte vi at ændre.

Nu kan borgerne i stedet ringe eller booke afhentning via vores hjemmeside, når de har storskrald, de gerne vil have hentet. Ændringen har gjort det muligt at reducere antallet af skraldebiler fra fire til én og medarbejderstaben fra seks til én person. Dette har haft betydelig effekt på vores dieselforbrug, som vi har reduceret med hele 74%. Tidligere brugte vi 16.473 liter om året, mens forbruget nu er faldet til 4.249 liter.

I omlægningsprocessen fik vi værdifuld sparring fra Frederikshavn Forsyning, som allerede havde implementeret en lignende ordning, hvor borgerne selv booker afhentning. Deres erfaring gav os mange gode råd og inspiration, især i forhold til designet af vores nye skraldevogn. Vores nye vogn er nu udstyret med en kran og løftebagsmæk, hvilket gør arbejdet lettere og mere skånsomt for vores medarbejdere.

Denne ændring var en omstilling for vores borgere, men vi oplever, at ordningen er blevet taget godt imod.

En af fordelene er, at borgerne ikke længere behøver at have storskrald stående foran deres huse i længere tid, da de nu kan bestille afhentning hver 14. dag. Den nye ordning har medført forbedringer på flere fronter. Arbejdsmiljøet er blevet bedre med den nye vogn, og vigtigst af alt har vi opnået en mere effektiv drift og en markant reduktion i brændstofforbruget, hvilket gavner miljøet.

Denne omlægning kan fungere som inspiration til at gennemgå andre ordninger eller måder, vi arbejder på, med henblik på at finde mere effektive og bæredygtige løsninger.

Case

Materialiet før blyant

Vi har i de senere år oplevet et øget behov for at tilpasse vores fysiske faciliteter til organisationens udvikling. Vi ønsker at samle organisationen, da antallet af medarbejdere er vokset, og vi har behov for plads til blandt andet undervisning. Dette har skabt et behov for at udvide Vesthimmerlands Forsynings administrationsbygning. Der har samtidig været et ønske om at skabe et bæredygtigt byggeri, hvilket blev vedtaget af bestyrelsen i 2022.

I 2023 begyndte vi så småt at undersøge, hvordan vi kunne realisere et bæredygtigt byggeri. I denne proces har vi valgt at anvende en innovativ tilgang med præmissen "Materialer før Blyant". Det betyder, at vi først kortlægger og udvælger materialer, hvorefter byggeherrer og arkitekter designer byggeriet med disse materialer som udgangspunkt. Denne tilgang sikrer, at vi kan genanvende så mange materialer som muligt og samtidig minimere byggeriets CO₂-aftryk.

I 2023 startede vi arbejdet med at identificere tilgængelige materialer i nærområder, der kunne bruges til det bæredygtige byggeri. Vi opfordrede lokale virksomheder til at indlevere deres restmaterialer fra deres produktion og opsatte containere på vores genbrugspladser. Den vigtigste proces var dog at finde

nedrivningsbygninger, der kunne levere materialer til projektet. I den forbindelse undersøgte vi flere bygninger, herunder en svømmehal og en skole. Vi fandt Toppedalsskolen, hvis betonkonstruktion var i rigtig god stand. Denne konstruktion kunne genanvendes og transformeres til en nye del af Vesthimmerlands Forsyning, det blandt andet skal rumme et nyt formidlingscenter på 525 m².

I løbet af 2023 fandt vi de nødvendige materialer til byggeriet, herefter bygherrer og arkitekter blev inddraget for at vurdere, hvilke materialer der kunne anvendes og for at påbegynde tegningsfasen.

Projektet er et fyrtårn inden for bæredygtigt byggeri, da det for første gang kommer til at demonstrere genbrug af betonelementer, der nedbrydes selektivt, flyttes og genopføres til ny funktion. Derfor vil projektet også fungere som et videns- og formidlingsprojekt for fremtidige bæredygtige byggeprojekter.

Projektet strækker sig over flere år, og vi forventer, at bygningen står færdig i 2026.

Case

Flamingo genanvendes til isolering

Siden december 2020 har borgerne i Vesthimmerland kunnet sortere flamingo på alle vores genbrugspladser. Flamingo, som ofte følger med emballagen, når vi køber elektronik eller andre varer, er nemlig en affaldstype med et næsten magisk potentiale – det kan genanvendes næsten 100%, hvis det sorteres korrekt.

I 2023 tog vi endnu et skridt mod bæredygtighed gennem et samarbejde med den lokale aktør OV-Consult. De så en mulighed i at bruge flamingoen fra vores genbrugspladser, og sammen satte vi en proces i gang, der forvandler affald til en værdifuld ressource.

Flamingoen, som borgerne afleverer, bliver håndsorteret, og urenheder fjernes af OV-Consult. Det rene flamingo transporteres derefter til OV-Consult, hvor det omdannes til flamingogranulat. Dette granulat bruges til at hulmursisolere huse og allerede nu er det kommet til gavn lokalt- eksempelvis er Testrup Gl. Skole blevet isoleret med denne teknik.

Hvert år indsamler vi 12-15 ton flamingo, som ellers kunne være endt i forbrændingen. I stedet bliver det genanvendt, og samarbejdet med OV-Consult er et strålende eksempel på, hvordan lokale partnerskaber kan skabe stor værdi.

I Vesthimmerlands Forsyning er vi stolte af dette initiativ, der kombinerer lokale løsninger og miljømæssig ansvarlighed – en indsats, der gavner både vores lokalsamfund og miljøet.

Metode

Konsulentfirmaet Nexus Konsulenterne har også i år bistået med beskrivelser og beregninger. Vesthimmerlands Forsyning har indsamlet et omfattende datamateriale til brug for redegørelsen, men af formidlingsmæssige hensyn er kun udvalgte dele af datamaterialet medtaget. Datamaterialet er blevet grundigt gennemgået og kvalitetssikret af både konsulenten og Vesthimmerlands Forsyning.

Det er udelukkende selskaber, der er 100% ejet af Vesthimmerlands Forsyning, som indgår i beregningerne. Selvom vi har et driftsansvar for Oudrup deponi, er udledningerne fra det nedlagte deponi ikke inkluderet i den samlede opgørelse, da deponiet er et fælleskommunalt selskab.

Opgørelser af CO₂e-udledning er baseret på et øjeblikbillede og baserer sig på opgørelser fra 2023. Der sker løbende udvikling og præcisering af eksempelvis emissionsfaktorer for klimagasser samt Danmarks samlede udledning. Klimakompasset har i 2023 opdateret deres emissionsfaktor for eksempelvis lattergas, dermed har vi regnet vores udledninger fra 2018-2023 på ny, og derfor vil udledningerne ikke stemme overens med udledningerne for de tidligere redegørelser. Ændringerne skyldes alene opdaterede emissionsfaktorer.

Alle beregninger af CO₂e-udledninger baserer sig på værktøjet Klimakompasset, som er stillet til rådighed af Erhvervsstyrelsen*. Værktøjet opdateres årligt, og i beregningerne for 2018-2022, er der benyttet for de respektive år. Udledning for 2023 er beregnet med de aktuelle emissionsfaktorer. Der rapporteres kun på udledninger relateret til scope 1 og scope 2 jf. GHG protokollen.

Danmarks samlede udledning er baseret på Energistyrelsen Energistatistik for 2023.** Der er forekommet ændringer i de korrigerede emissioner af drivhusgasser i forhold til Energistatistik for 2022. Disse ændringer har påvirket tallene for CO₂-udledningen en smule og medført forskelle i forhold til 2022-redegørelsen.

Opgørelse af energiforbrug

Det samlede elforbrug er inkluderet, dog med undtagelse fra Oudrup Deponi, da det ikke er en reel del af Vesthimmerlands Forsyning. Solgt el er ikke fratrukket, da den solgte el ikke indgår konkret i forsyningens eget forbrug.

Miljødeklarationen og de tilhørende emissionsfaktorer for elforbrug er anvendt i opgørelsen. Eget produceret varmeforbrug (til rådnetank) er heller ikke medtaget,

da produktionen foregår ved brug af biogas, og udledningerne i relation hertil indgår som en del af udledningerne fra biogas.

Det samlede forbrug af naturgas, benzin og diesel er inkluderet. Der er ikke foretaget kompensation for indkøb af miljødiesel-certifikat i beregningen, således at metoden er i overensstemmelse med anvendelse af miljødeklarationen for el. Beregningerne er derfor baseret på landsdækkende emissionsfaktor for diesel og benzin. Den samlede andel biobaserede diesel er landsdækkende under 10%, hvor vi har valgt at købe, hvad der svarer til 100% af vores forbrug indtil oktober 2023.

Estimat på lattergasudledning

Udregning af lattergasemissioner er estimeret via en model fra "Emissionsmonitoring/beregning og minimeringstiltag for lattergas på Marselisborg" af Miljøstyrelsen 2021 (s.12)**.

Modellen baserer sig på ind- og udløbsspildevandets lattergasemission. Klimakompassets emissionsfaktor er anvendt.

Opgørelse af sygefravær

Opgørelse af sygefravær er inklusiv ansatte med en §56-aftale. Det gennemsnitlige fraværsprocent fra forsyningsvirksomheder er beregnet fra kommunernes og regionernes løndatakontor.**** Vi har beregnet for 2023, hvor vi har haft en undergrænse på 5 og medtaget disse følgende fraværsårsager: Egen sygdom, arbejdsskade, fravær som ikke udgør en hel dag, egen sygdom Covid-19. Dette er gjort, da det var samme tilgang vi havde til sidste redegørelse. Derfor kan man sammenligne de forskellige fraværsprocenter med redegørelsen fra 2022.

- * <https://klimakompasset.dk/klimakompasset>
- ** <https://ens.dk/service/statistik-data-noegletal-og-kort/maanedlig-og-aarlig-energistatistik>
- *** Emissionsmonitoring/beregning og minimeringstiltag for lattergas på Marselisborg Renseanlæg (mst.dk)
- **** <https://www.krl.dk/#/sirka/frav>

Vesthimmerlands Forsyning

Stengårdsvej 33, Oudrup

9670 Løgstør

Tlf. 98 68 32 00

info@vhforsyning.dk

vesthimmerlandsforsyning.dk

VESTHIMMERLANDS
FORSYNING